

موضوع :

روایی و پایایی پرسشنامه

روایی و پایایی؟

- روایی یا اعتبار (Validity)

اصطلاحی است که به هدفی که آزمون برای تحقق بخشیدن به آن درست شده است اشاره می کند.

- پایایی یا اعتماد (Reliability):

اگر شرایط تحقیق و محقق و نیز ابزارهای تحقیق تغییری نکنند نتایج حاصله از دفعات مکرر انجام تحقیق یکسان خواهد بود.

رابطه روایی و پایایی؟

روایی (Validity)

اعتبار یا روایی

Validity

- روایی ظاهری
- روایی سازه ای
- روایی پیشگویی کننده
- سازگاری درونی

روایی ظاهری (صوری)

Face Validity

- باید شکل سؤالات منطقی و متناسب با پاسخ دهندگان باشد.
- جذابیت، توالی منطقی سؤالات، چاپ مناسب، مقدمه گویا و مختصر
- رعایت نکات گرامری و دستور زبان
- ضعیفترین روش سنجش روایی
- جهت تأیید آن رجوع به چند کارشناس صاحب‌نظر در موضوع

اعتبار سازه ای

Construct Validity

- بدین معنی که پرسشنامه معتبر از نظر سازه ای، باید قادر باشد همان چیزی را بسنجد که برای آن طراحی شده است.

- انواع آن:

- روایی محتوا

- روایی همگرایی

- روایی تمایز

- روایی همزمان

روایی محتوا

Content Validity

- به این معناست که سؤالات، جنبه های مختلف متغیر مورد سنجش را به میزان کافی و متناسب تحت پوشش قرار دهد.
- روش سنجش روایی محتوا: روش هامیلتون (نظر فرد مطلع)

روایی همگرایی

Convergence Validity

- در این نوع اعتبار، مشخص می شود که پرسشنامه تا چه حد با سایر روشهایی که برای بررسی موضوع مورد نظر وجود دارند، همخوانی دارد.

روایی تمایز

Discriminant Validity

- نشان می دهد که پرسشنامه تا چه حد به پرسشنامه هایی که مسایل دیگری را بررسی می کنند، شباهت ندارد.

روایی همزمان

Concurrent Validity

- در اینجا توان یک پرسشنامه در افتراق بین گروههایی که از نظر تئوری، باید توان افتراق آنها را داشته باشد، ارزیابی می شود.

روایی پیشگویی کننده

Predictive Validity

- در اعتبار پیشگویی کننده، پرسشنامه از نظر توانایی در پیشگویی آنچه که باید به طور تئوری توانایی پیشگویی اش را داشته باشد، ارزیابی می شود.

سازگاری درونی (همسانی درونی)

Internal Consistency

- اعتباری که نتایج تمامی سؤالات آن برای سنجش یک متغیر مؤید یکدیگر باشند.
- روشهای ارزیابی:
- روش دو نیمه کردن سؤالات
- استفاده از ضریب آلفای کرونباخ
- استفاده از ضریب کودریچاردسون

روشهای اعتبارسنجی سئوالات

- روش لوش
- محاسبه ضریب دشواری و تفسیر آن
- محاسبه ضریب تمیز و تفسیر آن
- تعیین اعتبار به وسیله همبستگی

پایایی (Reliability)

روشهای محاسبه پایایی

- پایایی بین اجرای دوباره یک تست واحد
- پایایی بین مشاهده گران
- پایایی تستهای معادل یا موازی
- روشهای همسانی درونی

پایایی بین اجرای دوباره یک تست و امد

Test-retest

- محقق یک سنجش را بیش از یک بار بر روی نمونه های مورد بررسی انجام می دهد.
- سه شرط اصلی:
- اصول اولیه پرسشنامه و سنجش یکسان باقی بماند.
- ساختار اجرای تحقیق تغییری نکند.
- اندازه گیری اولیه تأثیری بر نتایج دیگر اندازه گیریها نداشته باشد.

نوع متغیر	نحوه توزیع متغیر	تست آماری
کمی	هر دو توزیع نرمال	همبستگی پیرسون
کمی	یک یا هر دو توزیع غیر نرمال	همبستگی اسپیرمن یا کندال
کیفی رتبه ای	-	همبستگی اسپیرمن یا کندال
اسمی	دو حالتی	کای دو
اسمی	بیش از دو حالت	کای دو

پایایی بین مشاهده گران یا روش مصحمان

- گاهی اوقات مطالعه انجام شده حالت اجرای مجدد یک تست واحد را ندارد.
- هر نمونه توسط دو فرد یا ابزار جداگانه سنجیده می شود.
- در حالت اجرای مجدد یک تست واحد نمونه ها به صورت مکرر با یک ابزار سنجیده می شوند در حالی که در این حالت نمونه ها همه با دو یا چند ابزار سنجیده می شوند.

پایایی تست‌های معادل یا موازی

Parallel

- هدف بررسی پایایی پاسخ‌های دو پرسشنامه است که توسط محقق مورد استفاده قرار گرفته
- دو پرسشنامه برای سنجش یک موضوع

روش همسانی درونی

Internal Consistency

- مشکل روشهای دیگر؟
- در این روش محقق یکبار ابزار را در گروه واحدی از آزمون شوندگان مورد بررسی قرار می دهد.
- و بر اساس اطلاعات بدست آمده همسانی یا یکنواختی اجزای تشکیل دهنده یک آزمون را بررسی می کند.
- ضریب آلفای کرونباخ
- ضریب کودر ریچاردسون
- روش دو نیمه کردن

ضریب آلفای کرونباخ

Cronbach's Alpha

- مقدار همبستگی هر یک از سؤالات را با مجموع همبستگی سؤالات سنجیده می شود.
- همبستگی مورد- جمع شاخصی است برای سنجش اینکه چه میزان هر سؤال با مجموع سؤالات دیگر هماهنگی دارد.
- مواردی که همبستگی مورد جمع آنها کم می باشد آنهایی هستند که با دیگر سؤالات همسان نمی باشند و برای موضوع مورد سنجش پایایی لازم را ندارند.

همبستگی مورد- جمع	همبستگی دو متغیره							سؤال
	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
۶۴/۰							۱	۱
۶۸/۰						۱	۵۶/۰	۲
۴۲/۰					۱	۳۳/۰	۳۳/۰	۳
۶۰/۰				۱	۳۳/۰	۴۹/۰	۴۷/۰	۴
۵۹/۰			۱	۴۲/۰	۳۴/۰	۴۹/۰	۴۴/۰	۵
۵۱/۰		۱	۳۴/۰	۳۲/۰	۲۳/۰	۴۱/۰	۴۵/۰	۶
۷۴/۰	۱	۵۱/۰	۵۴/۰	۵۸/۰	۳۴/۰	۶۲/۰	۵۳/۰	۷

توجه به پرسشنامه های چند بعدی

تفسیر	مقدار پایایی	
بالا	۸۴/۰	سئوالات آگاهی
بالا	۸۹/۰	سئوالات نگرشی
بالا	۸۲/۰	سئوالات عملکرد
پایین	۱/۰	همبستگی بین نتایج سئوالات فوق

رابطه بین طول پرسشنامه با پایایی؟

ضریب کودر ریچاردسون

Kuder-Richardson

- معادل ضریب آلفای کرونباخ
- زمانی به کار می رود که متغیرها اسمی باشند.

روش دو نیمه کردن

Split Half

- سوالات بر اساس قرارداد محقق به دو نیمه تقسیم می شود و همبستگی هر دو نیمه با هم مقایسه می گردد.
- حالت ساده ضریب آلفای کرونباخ است.

عوامل مؤثر بر پایایی؟

خسته نباشید

